

Preventivní program školy na školní rok 2023/2024

Střední škola řemeslná a Základní škola Soběslav, Wilsonova 405

Charakteristika školy

Hlavní budova školy je na adrese Wilsonova 405, kde probíhá teoretické vyučování i výuka oborů odborného učiliště, je zde tělocvična a jídelna, zřizovatelem je Jihočeský kraj.

Střední škola řemeslná a Základní škola Soběslav je tvořena Základní školou praktickou v Soběslavi a ve Veselí nad Lužnicí, Středním odborným učilištěm a Odborným učilištěm. Každé z těchto zařízení má vlastní budovu. Součástí školy jsou ještě dvě odloučená pracoviště a Domov mládeže a internát. Budovy školy nejsou součástí jednoho komplexu, ale nachází se v celém katastru města. Průběžně se provádí rekonstrukce a opravy budov, například venkovní tepelná izolace, výměna oken a střešní krytiny. Také učebny jsou doplňovány novými učebními pomůckami, interaktivními tabulemi a novými PC.

Mezi rizikové prostory ve školách patří dílny, WC, šatny a zahrady okolo jednotlivých škol, kde řešíme především nedovolené kouření. Zároveň pokud žáci musí přecházet z jedné budovy na druhou, je toto riziko zvýšené. Vše je řešeno pedagogickým dozorem.

Naši žáci jsou často z neúplných rodin, dětských domovů, je zde zastoupena i romská menšina. Zvláště žáci odborného učiliště, kde většina pochází z nejslabších sociálních poměrů a jsou to často absolventi základní školy praktické. V posledních letech přibývají žáci s různými zdravotními problémy, často s diagnózou některé z forem autismu.

Minimální preventivní program vychází z metodických pokynů MŠMT, č.j. : 21291/2010-28, který do prevence rizikového chování zařazuje užívání návykových látek (omamné a psychotropní látky, tabák, alkohol), kriminalitu, virtuální drogy a gambling, šikanování

a jiné formy násilí, rasismus, xenofobii, intoleranci, antisemitismus, dále pak sexuální rizikové chování, negativní působení sekt, spektrum poruch příjmu potravy, rizikové sporty a rizikové chování v dopravě a sebevražedné chování.

Cílem je vést žáka ve spolupráci s rodiči k rozvoji sebepoznání, růstu zdravého sebevědomí a zvládnání stresových situací, zejména bez pomoci návykových látek a formovat osobnost člověka tak, aby se přiměřeně svému věku orientoval v dané problematice, aby si vážil svého zdraví. Uměl vhodně nakládat se svým volným časem a zvládal základní sociální dovednosti, včetně vytváření dobrého klima ve škole.

Žáci, kteří navštěvují SŠ, patří se ZŠ k nejhroženějším skupinám. Proto je důležité zahájit primární prevenci právě v době základní školní docházky a souběžně pokračovat dál na SŠ. Je třeba seznamovat žáky s informacemi ohledně drogové problematiky, užíváním alkoholu, kouřením, verbální a fyzickou šikanou, kyberšikanou, problémy s příjmem potravy atd. Je důležité vnímat jejich problémy, otevřeně s nimi hovořit i na neformální úrovni. Z pohledu školy je možné při znalosti rodinného zázemí či mimoškolního života zasáhnout již v počátcích problémů. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost žákovi, který je vystaven náročným životním situacím, třeba rozvodu rodičů, rozchodu s partnerem... V motivační fázi má učitel největší možnosti intervence, protože se obvykle dají pozorovat konkrétní změny v chování. Tím může zabránit zahájení užívání návykových látek, sebepoškozování nebo dokonce sebevražednému chování. Zásadním varovným znakem je, když se žák začne projevovat jinak, než tomu bylo doposud. Žáci ve škole tráví značnou část svého dne, čímž se škola stává místem, kde je možné odhalit, pokud se u žáka začne objevovat psychická nepohoda či dokonce sebevražedné jednání. Žádné z těchto projevů nesmíme opomíjet. Zvláště v době, kdy přibývá mezi mládeží sebepoškozování a sebevražedné chování.

Dále je nutné informovat žáky, pedagogy, rodiče i ostatní veřejnost s problematikou rizikového chování, preventivně působit na žáky, zkvalitňovat klima ve škole a seznámit s Preventivním programem školy i ostatní pedagogy. Důležitá je spolupráce s rodiči, zapojit žáky do zájmových i mimoškolních aktivit, vést žáky k tomu, aby si dokázali vytvořit kvalitní hodnotový žebříček.

Vedení školy, preventivní tým

Ředitelka školy : Ing. Darja Bártová

Tel: 389822800

E-mail : bartova.darja@ssrsobeslav.cz

Výchovný poradce: Mgr. Eva Lišková

E-mail : liskova.eva@ssrsobeslav.cz

Metodik prevence: Eva Smržová

E-mail: smrzova.eva@ssrsobeslav.cz

Preventivní tým:

Mgr. Kateřina Ježková (školní psycholog)

Mgr. Jitka Bělská (speciální pedagog)

Eva Lišková (výchovný poradce)

Mgr. Alena Háková

Bc. Tomáš Kratochvíl

Vnitřní a vnější informační zdroje

Naše škola má dobře zásobenou školní knihovnu, která obsahuje odbornou i metodickou literaturu, jako například: Pavel Říčan: *Agresivita a šikana mezi dětmi*, Michal Kolář: *Skrytý svět šikanování ve školách apod.*

K dispozici jsou i filmy na DVD: Katka (dokument o uživatelce drog), Mezi stěnami (film o šikaně), Mezi nimi (film o problematice AIDS), Sami (film o poruchách příjmu potravy), Kyberšikana, Řekni drogám ne, Příběh Jakuba K., Tereza – intimní zpověď a další.

Webové stránky školy: www.ssrsobeslav.cz

Žáci naší školy mají k dispozici schránku důvěry, kam mohou vhazovat různé připomínky a informace o možném rizikovém chování žáků.

Vnější informační zdroje:

webové stránky MŠMT, web odrogach.cz, drogy-info.cz, www.adiktologie.cz,
www.prevence-info.cz, preventivni-aktivity.cz, www.anabell.cz, www.drogy-info.cz,
www.minimalizacesikany.cz, www.linkabezpeci.cz, www.sikana.org, www.sikama.cz,
www.drogovaporadna.cz, www.streetwork.cz.

Organizace, se kterými škola spolupracuje:

- PPP Tábor, ul. Martina Koláře 2118, 39002, Tábor, Ing. Monika Váchová,
E-mail: monika.vachova@pppcb.cz, Tel: 381 252 851, 603 351 153
- PPP České Budějovice, Nerudova 59, 37004, PhDr. Hana Plucarová,
E-mail: plucarova@pppcb.cz, Tel: 777 224 561
- PPP Soběslav, Školní náměstí 56, 392001, Blanka Musilová, E-
mail: blanka.musilova@pppcb.cz, Tel: 724 831 375
- OSPOD Tábor, Husovo náměstí 2938, Bc. Pavla Gebrová,
E-mail: pavla.gebrova@mutabor.cz, Tel: 381 486 414
- Policie ČR, Oddělení tisku a prevence, Soběslavská 2763, 390 05, Tábor
E-mail: ta.pis@pcr.cz, Tel: 974 238 207
- Policie ČR, obvodní oddělení Soběslav, Palackého 94/2, 39202,
E-mail: oo.sobeslav@pcr.cz, Tel. 974 248 501
- Auritus Tábor – centrum pro lidi ohrožené drogou, Klokotská 114, 39001, Mgr. Hana
Vojtěchová, E-mail: auritus@iol.cz, Tel: 381 255 999, 739 605 834
- PorCeTa Tábor, Smetanova 1284, 39002, Mgr. R. Fiala, [fiala @porceta.cz](mailto:fiala@porceta.cz),
E-mail: fiala@porceta.cz Tel: 602 470 159
- Poradna Tábor z.ú., Smetanova 1284, 390 02, PhDr. M. Horecká,
horecka@poradnatabor.cz

Monitoring – analýza současné situace

Analýza problematiky rizikového chování žáků ve škole je důležitá pro zjištění aktuálního stavu, stanovení příčin rizikového chování a vytýčení cílů prevence.

Při analýze výchozí situace je důležitá spolupráce především s výchovným poradcem, školním psychologem a třídními učiteli, abychom získali přehled o problémovém chování žáků. V posledních letech jsme se setkali na naší škole především se záškoláctvím, agresivním a vulgárním chováním a vyjadřováním žáků a užíváním návykových látek (cigarety, marihuana).

Z evaluace rizikového chování z předchozího roku vyplývá, že bychom měli důsledněji vést žáky k odpovědnosti za své chování a jednání, vyžadovat striktně dodržování školního řádu a pravidel slušného chování a zamezit řešení konfliktů mezi žáky nepřiměřenými prostředky.

Na základě neustále vysokého počtu zameškaných hodin v loňském roce, je třeba snížit jejich počet. Dbát důsledně na kontrolu absence a v případě dlouhodobé či opakované absence trvat na potvrzení od lékaře.

V minulých letech jsme se na naší škole začali setkávat s užíváním nikotinových sáčků a to i během vyučování. Žáci si neuvědomují, že i tato forma užívání nikotinu má nežádoucí účinky a zdravotní rizika, včetně vzniku závislosti. Chtěli bychom se proto zaměřit i na tento problém a seznámit žáky s touto formou závislostního chování a zdůraznit rizika užívání nikotinových sáčků.

Cíle primární prevence rizikového chování

Působení v oblasti prevence rizikového chování se zaměřuje na rozvoj osobnosti zodpovědné za vlastní chování s osvojenými kompetencemi zdravého životního stylu.

Dlouhodobé cíle

- Vytvářet pozitivní klima ve školním prostředí
- Posilovat duševní odolnost vůči stresovým situacím a negativním vlivům

- Učit žáky schopnosti samostatně se rozhodovat a nést zodpovědnost za vlastní chování
- Snížit počet rizikového chování žáků naší školy
- Vytvořit dlouhodobou funkční strategii školy
- Vytvořit právní vědomí, mravní a morální hodnoty a společenské normy
- Podporovat výchovu ke zdravému životnímu stylu

Střednědobé cíle

- Jednotné působení pedagogů ve výchovných situacích
- Spolupráce s PPP, Aritus Tábor
- Soustavná spolupráce s rodiči problémových a ohrožených žáků
- Získávat podporu a pochopení všech pedagogických pracovníků školy v otázce nutnosti prevence a její realizace
- Podporovat průběžné vzdělávání všech pracovníků školy v oblasti primární prevence rizikového chování
- Zlepšovat komunikační a asertivní chování žáků, sebeovládání a nenásilné řešení konfliktů

Krátkodobé cíle

- Zajistit podnětné klima ve škole, pozitivní prostředí pro vzájemnou komunikaci mezi žáky a pedagogy
- Seznámit rodiče nebo zákonné zástupce s možností spolupráce se školským poradenským pracovištěm (možností konzultací s výchovným poradcem, metodikem prevence, škol. psychologem, spec. pedagogem)
- Předcházet vzniku jakékoliv formy rizikového chování
- Během celého školního roku sledovat důsledně absenci žáků a při pravidelných třídnických hodinách připomínat žákům důležitost pravidelné docházky k úspěšnému ukončení studia
- Zvyšovat odolnost vůči sociálně nežádoucím jevům

- Spolupracovat s odbornými organizacemi, zajišťujícími systematickou prevenci na školách (práce s třídními kolektivy, besedy, exkurze..)
- Průběžná aktualizace nástěnek s tematikou prevence patologických jevů

Skladba aktivit preventivního programu

Pedagogičtí pracovníci pracují s vybranými tématy v jednotlivých předmětech, témata jsou doplňována podle aktuální situace a podle potřeby třídy. Program je rozpracován do předmětů Občanská výchova, Tělesná výchova, Český jazyk (například formou slohové práce) a také do třídnických hodin, kde jsou probírána témata jako - naše třída, systém životních hodnot, protidrogová tematika, vytváření a upevňování postojů k odmítnutí drog, péče o zdraví, etika jako součást životního stylu, jak zvládat stres a ve společenské výchově témata jako například vztah mezi lidmi a komunikační dovednosti. Zároveň i například v předmětu Matematika můžeme zadávat příklady typu - kolik ušetřím peněz za měsíc nebo za rok, když přestanu kouřit nebo v předmětu Chemie – jak působí drogy na náš organismus. Vše je zpracováno v tematických plánech a ve výchovných plánech třídních učitelů.

Další aktivity:

- sportovní aktivity pro žáky, několikrát během školního roku probíhá sportovní den, turnaj v nohejbale, ve stolním tenisu a závody v přespolním běhu
- lyžařský kurz, vodácký kurz, pořádaný pro obě učiliště
- praktické cvičení k problematice ochrany člověka za mimořádných událostí, které prověřuje znalosti první pomoci, orientaci v terénu podle mapy, znalost důležitých telefonních čísel a žáci se naučí, jak pohotově a správně jednat v mezních situacích
- volnočasové aktivity, jako zájmové kroužky na internátu a DM, návštěva filmových představeních, exkurze, výstavy, besedy se zástupci Policie ČR a ostatními odborníky (sexuolog, gynekolog) nebo s odborníky jiných oblastí směřovaných ke zdravému životnímu stylu

- aktualizace informačních panelů v budovách školy, poskytovat důležité informace o výskytu projevů rizikového chování a infekčních nemocí
- zveřejňovat kontakty na centra a instituce, poskytující pomoc apod., veškeré informace musí průběžně aktualizovat
- zajišťování materiálů s protidrogovou tematikou, materiálů zaměřených na výskyt projevů rizikového chování a na ochranu před nimi
- propagace školy a jejich zhodnocení uveřejnit na školních informačních tabulích a v regionálních médiích
- pravidelná účast na soutěžích
- zajišťovat aktuální informace pedagogickým pracovníkům a vhodná školení v oblasti prevence
- beseda pro žáky v centru Auritus Tábor, zaměřená na zneužívání OPL
- pravidelně také řešit dotazy a upozornění ze schránky důvěry, která je umístěna na obou učilištích.
- pokračovat ve spolupráci s Policií ČR při řešení protidrogové problematiky – vyhledávání drog ve škole speciálně cvičenými psy, besedy s mluvčím PČR Mgr. Doubkem
- vést si evidenci veškerých aktivit a realizovaných aktivit během celého školního roku s důrazem na jejich efektivnost.
- do programu zapojit všechny pedagogické pracovníky školy v rámci výuky, třídní učitelé při práci s třídním kolektivem, vychovatelky na DM a internátě zajišťují volnočasové aktivity pro žáky, jednotliví vyučující organizují kulturní, sportovní a veřejně prospěšné akce
- při zjištění jakéhokoliv rizikového chování má každý pedagog povinnost informovat některého člena preventivního týmu (výchovného poradce, metodika prevence, vedení školy) a zároveň musí být následně proveden zápis o události
- účast žáku na benefiční akci „Otevřená okna“

Jednotlivý vyučující a vedoucí pracovníci školy se snaží komunikovat a spolupracovat se žáky, vést je k pozitivnímu myšlení. Ve věkovém rozmezí 15-18 let nabývá na významu vrstevnická interakce, je proto nejefektivnější použít jako hlavní metodiku prevence

skupinové formy působení a aktivní sociální učení. Nezastupitelnou roli má třídní učitel, který zná konkrétní podmínky a situaci jednotlivých žáků, výukové problémy a nejčastěji řešené výchovné problémy. Na základě těchto informací může vhodně a cíleně působit během vyučovacího procesu. Pedagog se snaží v rámci skupinové výuky o podporu týmového řešení problémů, toleranci, spolupráci a respektování názoru druhého, také o snahu žáků prosadit se. Na třídnické hodině pak mohou řešit problémy ve třídě, třídní učitel rovněž upozorní na možnost konzultace s výchovným poradcem a metodikem prevence.